

DECYZJA WYKONAWCZA KOMISJI (UE, Euratom) 2023/2825

z dnia 12 grudnia 2023 r.

ustanawiająca ustalenia dotyczące kierowania unijnymi operacjami zaciągania pożyczek i zarządzania długiem w ramach zróżnicowanej strategii finansowania oraz powiązanych operacjami udzielania pożyczek, a także realizowania takich operacji

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012⁽¹⁾, w szczególności jego art. 220a,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2022/2434⁽²⁾ zmieniono rozporządzenie (UE, Euratom) 2018/1046 („rozporządzenie finansowe”) przez ustanowienie zróżnicowanej strategii finansowania jako jednolitej metody finansowania w odniesieniu do operacji zaciągania pożyczek i zarządzania długiem prowadzonych przez Komisję. Art. 220a rozporządzenia finansowego stosuje się do programów pomocy finansowej, w odniesieniu do których akty podstawowe wchodzą w życie 9 listopada 2022 r. lub po tym dniu. Zróżnicowana strategia finansowania nie ma zastosowania do istniejących programów, w ramach których operacje zaciągania i udzielania pożyczek powinny być nadal prowadzone według tradycyjnej metody „back-to-back”, zgodnie z art. 220 rozporządzenia finansowego. Metoda „back-to-back” może mieć również zastosowanie, w drodze wyjątku, do nowych programów pomocy finansowej i należy ją stosować do wszelkich programów Euratomu.
- (2) Zgodnie z art. 220a rozporządzenia finansowego Komisja dokonuje koniecznych ustaleń w zakresie wdrażania zróżnicowanej strategii finansowania. Ustalenia te powinny obejmować ramy zarządzania, procedury zarządzania ryzykiem oraz metodykę alokacji kosztów służącą zapewnieniu, by wszystkie koszty poniesione przez Unię w związku z pomocą finansową były pokrywane przez kraj będący beneficjentem. Konieczne jest zatem dokonanie ustaleń mających zastosowanie do operacji zaciągania pożyczek i zarządzania długiem realizowanych przez Komisję w ramach zróżnicowanej strategii finansowania oraz do powiązanych operacji udzielania pożyczek.
- (3) Komisja po raz pierwszy zastosowała zróżnicowaną strategię finansowania w odniesieniu do operacji zaciągania pożyczek w kontekście NextGenerationEU („NGEU”), tymczasowego instrumentu Unii wspierającego odbudowę gospodarczą w następstwie kryzysu związanego z COVID-19. Umożliwiło to skuteczne uruchomienie środków na bezzwrotne wsparcie i pożyczki na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241⁽³⁾ oraz w ramach innych programów unijnych, o których mowa w art. 2 ust. 2 rozporządzenia Rady (UE) 2020/2094⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj?locale=pl>.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2022/2434 z dnia 6 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 w odniesieniu do ustanowienia zróżnicowanej strategii finansowania jako ogólnej metody zaciągania pożyczek (Dz.U. L 319 z 13.12.2022, s. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/2434/oj>).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj>).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r. ustanawiające Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (Dz.U. L 4331 z 22.12.2020, s. 23, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/2094/oj>).

- (4) Model zarządzania oraz procesy konieczne do wdrożenia zróżnicowanej strategii finansowania w ramach NGEU ustanowiono zgodnie z decyzją wykonawczą Komisji C(2021) 2502 ⁽⁵⁾. Ustalenia te obejmują m.in. ramy zarządzania, procedury zarządzania ryzykiem i procedury zapewnienia zgodności z przepisami. Opracowaną metodykę alokacji kosztów przedstawiono w decyzji wykonawczej Komisji (UE, Euratom) 2022/2545 ⁽⁶⁾. Ustalenia dotyczące wdrażania zróżnicowanej strategii finansowania, o której mowa w art. 220a rozporządzenia finansowego, należy oprzeć na modelu zarządzania NGEU.
- (5) Niniejsza decyzja powinna mieć zastosowanie głównie do operacji realizowanych w ramach zróżnicowanej strategii finansowania, przy czym niektóre z ustaleń przewidzianych w niniejszej decyzji należy jednak rozszerzyć na operacje realizowane w ramach metody „back-to-back”. Takie podejście zapewniłoby spójność między poszczególnymi programami w zakresie, w jakim ma to zastosowanie. Stanowiłoby również gwarancję, że wszystkie operacje będą podlegać zasadom o najwyższych standardach, zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami. Powinno tak być w przypadku ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem i procedur zapewnienia zgodności z przepisami.
- (6) W corocznej decyzji w sprawie zaciągania pożyczek należy określić elementy planowanych operacji zaciągania pożyczek i zarządzania długiem oraz zawrzeć zezwolenie na realizację operacji zarządzania płynnością przez okres jednego roku. W szczególności w decyzji należy ustalić wielkość prowadzonych operacji zaciągania pożyczek i zarządzania długiem w celu określenia ogólnego poziomu ekspozycji budżetu Unii oraz beneficjentów pożyczek. W tym celu w decyzji należy określić zakres maksymalnych kwot emisji długoterminowego finansowania na realizację wszystkich celów, maksymalną niespłaconą kwotę finansowania krótkoterminowego, maksymalny średni termin zapadalności unijnego finansowania długoterminowego, limit ostatecznej niespłaconej kwoty na jedną emisję oraz, w stosownych przypadkach, maksymalną kwotę emisji Komisji, którą może ona przechowywać na własnym rachunku i która może zostać wykorzystana jako dodatkowe źródło finansowania lub do wsparcia rynku wtórnego. W corocznej decyzji w sprawie zaciągania pożyczek należy również przewidzieć zezwolenie na zainwestowanie środków pieniężnych stanowiących nadwyżkę w stosunku do środków niezbędnych do dokonania wypłat, w instrumenty rynku pieniężnego.
- (7) Aby zapewnić dostępność koniecznych środków na pokrycie zobowiązań wynikających z powiązanych programów pomocy finansowej, w miarę jak stają się wymagalne, operacje zaciągania pożyczek i zarządzania długiem w ramach zróżnicowanej strategii finansowania powinny być realizowane na podstawie dwuletnich planów finansowania. Takie plany zapewniłyby ramy dla tych operacji w tym okresie dzięki odniesieniom do płatności, których należy dokonać w celu wdrożenia powiązanych programów w ciągu kolejnego semestru, a także następujących po nim okresów. Ustanowienie planu finansowania powinno zatem wiązać się z zapewnieniem powiązania z przewidywanymi potrzebami w zakresie płatności w perspektywie wieloletniej; pozwoli to zagwarantować sprawne planowanie i organizację operacji finansowania. Środkami uzyskanymi z zaciągniętych pożyczek, przeznaczonymi na zaspokojenie potrzeb w zakresie płatności, których oczekuje się w kolejnych okresach, można zarządzać za pośrednictwem operacji zarządzania płynnością. Plan finansowania powinien zostać ustanowiony w oparciu o limity i zezwolenia określone w corocznej decyzji w sprawie zaciągania pożyczek. Plan finansowania stanowi dla uczestników rynku źródło informacji o orientacyjnych planach finansowania w nadchodzącym okresie.
- (8) Dzięki ustaleniu orientacyjnej maksymalnej kwoty pożyczki obejmującej – co do zasady – okres sześciu miesięcy oraz określeniu niektórych innych kluczowych parametrów planowanych operacji plan finansowania zapewniłby również większą przewidywalność emisji, przy jednoczesnym zachowaniu elastyczności i zapewnieniu przejrzystości na rynkach. Baza docelowych inwestorów potrzebuje informacji na temat zbliżających się emisji oraz ich harmonogramu, aby mogli oni przygotować własne plany inwestycyjne. Zdolność do optymalizowania struktury zaciągania pożyczek za pośrednictwem transakcji na rynku pieniężnym i operacji zarządzania długiem podczas wdrażania planów finansowania umożliwi Komisji uzyskanie korzystniejszych wyników i ograniczenie ryzyka niedoborów płynności.

⁽⁵⁾ Decyzja wykonawcza Komisji z dnia 14 kwietnia 2021 r. ustanawiająca niezbędne ustalenia dotyczące zarządzania operacjami zaciągania pożyczek na podstawie decyzji Rady (UE, Euratom) 2020/2053 i operacjami udzielania pożyczek związanymi z pożyczkami udzielanymi zgodnie z art. 15 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241.

⁽⁶⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE, Euratom) 2022/2545 z dnia 19 grudnia 2022 r. ustanawiająca ramy alokacji kosztów związanych z operacjami zaciągania pożyczek i zarządzania długiem w ramach zróżnicowanej strategii finansowania (Dz.U. L 328 z 22.12.2022, s. 123, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2545/oj).

- (9) Coroczna decyzja w sprawie zaciągania pożyczek oraz plan finansowania powinny służyć także jako główne źródło informacji przekazywanych Parlamentowi Europejskiemu i Radzie przez Komisję, zgodnie z art. 220a ust. 2 rozporządzenia finansowego, jak również informacji dostarczanych rynkom i opinii publicznej. Ponadto zgodnie z art. 220a ust. 2 rozporządzenia finansowego Komisja powinna składać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wyczerpujące i regularne sprawozdania na temat wszystkich aspektów swojej strategii zaciągania pożyczek i zarządzania długiem.
- (10) Określenie dokładnych i adekwatnych planów finansowania w ramach zróżnicowanej strategii finansowania zależy od regularnego i terminowego przekazywania informacji przez urzędników zatwierdzających odpowiedzialnych za realizację programów pomocy finansowej w odpowiednich ramach czasowych oraz w granicach kwot koniecznych do zatwierdzenia przewidywanych płatności. Informacje te należy przekazywać Dyrekcji Generalnej ds. Budżetu, będącej służbą odpowiedzialną za określanie i wdrażanie planów finansowania, przy zastosowaniu narzędzia prognozowania finansowego Komisji.
- (11) W ramach zróżnicowanej strategii finansowania należy dążyć do uzyskania najkorzystniejszych dla Unii warunków finansowych, w drodze rzetelnego planowania oraz sprawnej realizacji transakcji na najlepszych możliwych warunkach w danej sytuacji rynkowej. Ze względu na potrzebę pozyskania finansowania umożliwiającego wypłatę środków na rzecz odpowiednich programów Komisja ma ograniczone możliwości decyzyjne w zakresie harmonogramu transakcji rynkowych. Dzięki zróżnicowanej strategii finansowania Komisja korzysta z szerszego zakresu technik finansowania, w tym finansowania krótkoterminowego, co pozwala jej ograniczyć ryzyko niewykonania założeń w sytuacji konieczności pozyskania dodatkowych funduszy w bardziej niekorzystnych warunkach rynkowych.
- (12) Instrumenty finansowania w ramach zróżnicowanej strategii finansowania powinny obejmować m.in. różne obligacje referencyjne i eurobony. Operacje zaciągania pożyczek w ramach zróżnicowanej strategii finansowania powinny być organizowane w formie aukcji, transakcji konsorcjalnych lub emisji niepublicznych, w zależności od tego, która z tych form jest najbardziej odpowiednia ze względu na wielkość i charakter operacji.
- (13) Zróżnicowana strategia finansowania powinna obejmować zdolność do emitowania instrumentów krótkoterminowych i utrzymywania bufora płynnościowego, co umożliwi Komisji złagodzenie rozbieżności czasowych między zaciąganiem pożyczek a wypłatami środków oraz zaspokojenie wniosków o wypłatę również w przypadku niekorzystnych warunków finansowania. Aby zapewnić elastyczność i skuteczność, krótkoterminowe operacje zaciągania pożyczek za pośrednictwem eurobonów należy realizować w drodze regularnych aukcji. Aukcje te powinny być organizowane w taki sposób, aby zapewnić przejrzysty i przewidywalny status Unii jako emitenta oraz równe traktowanie uczestników.
- (14) Operacje zarządzania długiem w ramach zróżnicowanej strategii finansowania umożliwiają lepsze zarządzanie stopami procentowymi i innymi rodzajami ryzyka finansowego. Należy zatem zezwolić na stosowanie instrumentów pochodnych, takich jak swapy, w celu zarządzania ryzykiem stóp procentowych lub innymi rodzajami ryzyka finansowego związanymi z pożyczkami dla krajów będących beneficjentami, zawsze z poszanowaniem zasady równowagi budżetowej, lub zezwolić na zawieranie zabezpieczonych lub niezabezpieczonych transakcji rynku pieniężnego z organami państw członkowskich odpowiedzialnymi za zarządzanie długiem, instytucjami ponadnarodowymi, krajowymi agencjami sektora publicznego, instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi o odpowiedniej zdolności kredytowej lub kontrahentami centralnymi. W tym kontekście Komisja powinna być również upoważniona do odkupienia lub utrzymywania własnych obligacji do celów zarządzania płynnością i wspierania płynności na rynku obligacji unijnych.
- (15) Operacje zarządzania płynnością umożliwiają Komisji uzyskanie korzystniejszych warunków w przypadku wszelkich środków gotówkowych stanowiących nadwyżkę w stosunku do środków niezbędnych do dokonania prognozowanych wypłat. Mając na uwadze powyższy cel, należy zezwolić na inwestowanie nadwyżek sald gotówkowych za pośrednictwem instrumentów rynku pieniężnego, gdy jest to korzystne. Takie możliwości mogą pojawić się w sytuacji, gdy nieoczekiwany spadek wypłat – w porównaniu z prognozami – prowadzi do akumulacji nieprzewidzianych sald gotówkowych. Innym rozwiązaniem jest, aby w oczekiwaniu na okresy, w których notuje się wysoki poziom wypłat, Komisja gromadziła środki celem uniknięcia dużej koncentracji operacji w ograniczonym czasie, co wiąże się z ryzykiem związanym z realizacją i wyceną tych operacji. Na etapie określania lub zmiany strategii zarządzania płynnością wskazana jest konsultacja z dyrektorem ds. ryzyka oraz księgowym.

- (16) Operacje udzielania pożyczek powinny być przeprowadzane zgodnie z odpowiednim aktem podstawowym i odpowiednimi umowami pożyczki. Należy określić minimalne warunki wypłaty pożyczek. Należy również zapewnić, aby kraje będące beneficjentami ponosiły wszystkie koszty związane z pożyczką zaciągniętą przez Unię zgodnie z metodą określoną przez Komisję w odrębnej decyzji uzupełnionej o szczegółowe wytyczne dotyczące obliczania takich kosztów.
- (17) Kraje będące beneficjentami powinny mieć możliwość zwrócenia się do Komisji o udzielenie pożyczek o stałym oprocentowaniu dzięki strategiom zabezpieczającym. Wymagałoby to od Komisji wykorzystania instrumentów finansowych, takich jak swapy stóp procentowych, w celu oferowania pożyczek o stałym oprocentowaniu. Koszty zarządzania ryzykiem związanym z instrumentami pochodnymi powinien ponosić kraj będący beneficjentem.
- (18) Operacje zaciągania pożyczek przewidziane w istniejących programach pomocy finansowej prowadzi się w ramach programu emisji długu UE-Euratom ustanowionego w 2019 r. i zaktualizowanego w 2021 r. („program emisji długu”). Obejmuje to m.in. sporządzenie dokumentu ofertowego zawierającego wszystkie informacje dla rynków wymagane zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz dokonanie ustaleń operacyjnych i umownych z kontrahentami, które mają zasadnicze znaczenie dla zaciągania pożyczek. Operacje zaciągania pożyczek w ramach zróżnicowanej strategii finansowania powinny być realizowane zgodnie z zasadami programu emisji długu, po wprowadzeniu niezbędnych zmian w istniejącej dokumentacji.
- (19) W celu realizacji operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem oraz zarządzania płynnością w ramach zróżnicowanej strategii finansowania należy ustanowić odpowiednie zdolności operacyjne, w tym zdolności w zakresie rozliczania transakcji, platformę aukcyjną oraz możliwość korzystania ze swapów i z transakcji z udzielonym przyrzeczeniem odkupu.
- (20) W celu prowadzenia operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem oraz zarządzania płynnością w ramach zróżnicowanej strategii finansowania oraz powiązanych operacji udzielania pożyczek Komisja powinna otworzyć specjalne rachunki wyłącznie do celów tych operacji. Do tych rachunków powinny mieć zastosowanie te same względy, co w przypadku rachunków utworzonych na potrzeby operacji w ramach NGEU. W szczególności, aby ograniczyć ryzyko utraty płynności wynikające z tych operacji, należy ustanowić bezpieczne i celowe ostrożnościowe środki pieniężne na potrzeby płatności. Wymóg utrzymywania takiego specjalnego ostrożnościowego bufora środków pieniężnych stanowi integralną i niezbędną część podejścia do zarządzania ryzykiem w ramach zróżnicowanej strategii finansowania. W celu zapewnienia, aby krytyczne środki pieniężne nie były narażone na żadne ryzyko kontrahenta wynikające z upadłości instytucji, w której zdeponowane są te rezerwy, należy koniecznie przechowywać te ostrożnościowe środki pieniężne w banku centralnym. Wspomniane środki pieniężne powinny być deponowane na specjalnym rachunku w Europejskim Banku Centralnym („EBC”) i utrzymywane na najniższym możliwym poziomie koniecznym do zaspokojenia zbliżających się płatności w krótkim okresie, ale ich kwota może się zmieniać w zależności od harmonogramu emisji i wypłat. Należy zawrzeć z EBC umowę o świadczenie usług agenta skarbowego, umożliwiającą pokrycie związanych z tym kosztów. Wszelkie inne kwoty stanowiące nadwyżkę w stosunku do ostrożnościowych środków pieniężnych mogą być inwestowane za pośrednictwem instrumentów rynku pieniężnego lub przechowywane na specjalnych rachunkach u upoważnionych kontrahentów.
- (21) Ponadto ramy zarządzania ryzykiem i zapewnienia zgodności z przepisami na potrzeby operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem, zarządzania płynnością oraz udzielania pożyczek powinny zapewniać ochronę interesów finansowych Unii i gwarantować, aby wszystkie działania były prowadzone w sposób zgodny z najwyższymi standardami uczciwości, prawości oraz należytego zarządzania finansami i ryzykiem. W związku z tym rolę dyrektora ds. ryzyka ustanowioną wcześniej na mocy decyzji wykonawczej C(2021) 2502 rozszerzono na wszystkie operacje realizowane w ramach zróżnicowanej strategii finansowania na podstawie decyzji wykonawczej Komisji (UE, Euratom) 2022/2544 (7). W wykonywaniu swoich zadań dyrektor ds. ryzyka powinien być wspierany przez komitet ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami. Mając na uwadze zagwarantowanie, aby skład komitetu ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami pozwalał na udzielanie odpowiedniego wsparcia dyrektorowi ds. ryzyka, aby skład ten ukształtowało zgodnie z najlepszymi praktykami oraz aby uwzględniono rozszerzony zakres zadań dyrektora ds. ryzyka, konieczne jest dokonanie pewnych zmian. Zmiany takie powinny przewidywać uwzględnienie w składzie komitetu ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami dyrektora dyrekcji odpowiedzialnej za emisję długu w celu finansowania programów unijnych, jako stałego obserwatora, celem umożliwienia wymiany informacji podczas nadzorowania operacji, a także możliwość mianowania maksymalnie trzech niezależnych ekspertów oraz określenie jaśniejszych wymogów dotyczących wyznaczania członków komitetu ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami.

(7) Decyzja wykonawcza Komisji (UE, Euratom) 2022/2544 z dnia 19 grudnia 2022 r. ustanawiająca ustalenia dotyczące kierowania unijnymi operacjami zaciągania pożyczek i zarządzania długiem w ramach zróżnicowanej strategii finansowania oraz powiązanych operacjami udzielania pożyczek, a także realizowania takich operacji (Dz.U. L 328 z 22.12.2022, s. 109, ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2544/oj).

- (22) Dyrektor ds. ryzyka powinien opracować, zgodnie z najlepszymi praktykami i uznanymi normami międzynarodowymi, politykę wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami, która będzie zawierać wytyczne dotyczące ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami na potrzeby wdrożenia omawianych operacji z zachowaniem pełnej niezależności. Stopniowe wdrażanie operacji zarządzania długiem i zarządzania płynnością wiąże się z dodatkowym ryzykiem, takim jak ryzyko kredytowe kontrahenta. Operacje te wymagają dodatkowego monitorowania przez dyrektora ds. ryzyka, co pozwoli zagwarantować, aby mieściły się one w ramach zarządzania ryzykiem określonych w polityce wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami. W tym zakresie dyrektor ds. ryzyka powinien, równoległe ze stopniowym wdrażaniem tych operacji, określać nowe limity ryzyka i rozwiązania służące monitorowaniu ryzyka.
- (23) W szczególności dyrektor ds. ryzyka powinien dopilnować, aby operacje były zgodne z polityką wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami, aby identyfikowano i rozumiano ryzyko związane z tymi operacjami, aby zarządzano tym ryzykiem oraz aby je mu zgłaszano. W wykonywaniu tych zadań dyrektora ds. ryzyka powinien wspierać pracownik ds. zgodności z przepisami, podlegający mu bezpośrednio w sprawach dotyczących zgodności z zasadami, procedur oraz zapobiegania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.
- (24) Model zarządzania i procesy niezbędne do wdrożenia zróżnicowanej strategii finansowania w ramach NGEU zostały ustanowione zgodnie z decyzją wykonawczą C(2021) 2502, uchyloną decyzją wykonawczą (UE, Euratom) 2022/2544, w której określono ustalenia mające zastosowanie do operacji zaciągania pożyczek i zarządzania długiem realizowanych przez Komisję w ramach zróżnicowanej strategii finansowania oraz do powiązanych operacji udzielania pożyczek. Niniejsza decyzja opiera się na zasadach ustanowionych we wspomnianych decyzjach wykonawczych. Aby zapewnić jednolite zasady mające zastosowanie do wszystkich operacji realizowanych w ramach zróżnicowanej strategii finansowania, należy uchylić decyzję wykonawczą (UE, Euratom) 2022/2544.
- (25) Aby zapewnić przyjęcie corocznej decyzji w sprawie zaciągania pożyczek zgodnie z niniejszą decyzją i równoległe z nią, a także w odpowiednim czasie umożliwiającym realizację programu emisji obligacji, który musi rozpocząć się natychmiast w 2024 r., niniejsza decyzja powinna wejść w życie w trybie pilnym, następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

ROZDZIAŁ 1

PRZEDMIOT I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsza decyzja ustanawia ustalenia dotyczące realizacji zróżnicowanej strategii finansowania na potrzeby operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem oraz zarządzania płynnością w zakresie art. 220a rozporządzenia (UE, Euratom) 2018/1046 („rozporządzenie finansowe”) oraz ustalenia dotyczące wdrażania związanych z nimi operacji udzielania pożyczek.
2. Rozdział 4 ma również zastosowanie do operacji zaciągania i udzielania pożyczek przeprowadzanych zgodnie z metodą „back-to-back”.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej decyzji stosuje się następujące definicje:

- 1) „operacje zaciągania pożyczek” oznaczają operacje na rynkach, w szczególności emisje długu w celu zaciągnięcia pożyczki, w tym rolowanie pożyczek;

- 2) „operacje zarządzania długiem” oznaczają operacje rynkowe związane z długiem wynikającym z operacji zaciągania pożyczek w celu optymalizacji struktury długu pozostałego do spłaty, ograniczenia ryzyka stopy procentowej, wsparcia płynności rynku wtórnego lub ograniczenia innych rodzajów ryzyka finansowego;
- 3) „operacje zarządzania płynnością” oznaczają operacje zarządzania wpływem i wypływem środków pochodzących z operacji zaciągania pożyczek i zarządzania długiem w celu umożliwienia racjonalnego pod względem kosztów zarządzania tymi kwotami;
- 4) „operacje udzielania pożyczek” oznaczają operacje związane z wdrożeniem pożyczek i linii kredytowych przeznaczonych na pomoc finansową na podstawie art. 220 rozporządzenia finansowego;
- 5) „wypłata” oznacza przekazanie wpływów uzyskanych w wyniku operacji zaciągania pożyczek i zarządzania długiem w celu sfinansowania zwrotnego lub bezzwrotnego wsparcia na rzecz beneficjenta;
- 6) „urzędnik zatwierdzający program” oznacza właściwego urzędnika zatwierdzającego, zgodnie z załącznikiem I do przepisów wewnętrznych ustanowionych decyzją Komisji C(2018) 5120 ⁽⁸⁾, odpowiedzialnego za wykonanie linii budżetowych programu pomocy finansowej oraz programu finansowanego na podstawie art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2020/2094, w zakresie, w jakim program ten wdraża środki, o których mowa w art. 1 ust. 2 tego rozporządzenia;
- 7) „ostrożnościowe środki pieniężne” oznaczają kwotę środków pieniężnych, która musi być przechowywana na rachunku pieniężnym EBC przez wyznaczony okres na poczet przyszłych płatności;
- 8) „swap” oznacza transakcje swapowe zdefiniowane w sekcji 1 pkt 10 załącznika III do rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2017/583 ⁽⁹⁾;
- 9) „instrumenty pochodne” oznaczają instrumenty pochodne zdefiniowane w art. 2 pkt 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 ⁽¹⁰⁾;
- 10) „transakcja z udzielonym przyrzeczeniem odkupu” lub „transakcja z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu” oznacza, odpowiednio, transakcję z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub transakcję z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu zdefiniowaną w art. 3 pkt 9 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365 ⁽¹¹⁾;
- 11) „transakcja zwrotna kupno-sprzedaż” lub „transakcja zwrotna sprzedaż-kupno” oznacza, odpowiednio, transakcję zwrotną kupno-sprzedaż lub transakcję zwrotną sprzedaż-kupno zdefiniowaną w art. 3 pkt 8 rozporządzenia (UE) 2015/2365;
- 12) „instrumenty rynku pieniężnego” oznaczają instrumenty takie jak depozyty, w tym terminowe certyfikaty depozytowe, linie kredytowe, fundusze rynku pieniężnego, fundusze inwestycyjne typu ETF śledzące wskaźniki na rynku pieniężnym, papiery komercyjne, bony skarbowe, obligacje o terminie zapadalności w ciągu jednego roku oraz umowy pożyczek papierów wartościowych i umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, zgodnie z definicją „instrumentów rynku pieniężnego” zawartą w art. 4 ust. 1 pkt 17 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE ⁽¹²⁾;
- 13) „transakcja konsorcjalna” oznacza transakcję, w ramach której finansowanie oferowane jest jednemu pożyczkobiorcy przez grupę kredytodawców, zwaną konsorcjum;

⁽⁸⁾ Decyzja Komisji C(2018) 5120 final z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie przepisów wewnętrznych dotyczących wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej (sekcja dotycząca Komisji Europejskiej) na użytek służb Komisji.

⁽⁹⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/583 z dnia 14 lipca 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 600/2014 w sprawie rynków instrumentów finansowych w odniesieniu do regulacyjnych standardów technicznych dotyczących wymogów w zakresie przejrzystości dla systemów obrotu i firm inwestycyjnych w odniesieniu do obligacji, strukturyzowanych produktów finansowych, uprawnień do emisji oraz instrumentów pochodnych (Dz.U. L 87 z 31.3.2017, s. 229)ELI: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2017/583/oj.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (Dz.U. L 201 z 27.7.2012, s. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2012/648/oj>).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2365 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie przejrzystości transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ponownego wykorzystania oraz zmiany rozporządzenia (UE) nr 648/2012 (Dz.U. L 337 z 23.12.2015, s. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2015/2365/oj>).

⁽¹²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/65/oj>).

- 14) „aukcja” oznacza proces emisji dłużnych papierów wartościowych Unii i Euratomu oparty na konkurencyjnych ofertach za pośrednictwem platformy aukcyjnej;
- 15) „finansowanie długoterminowe” oznacza finansowanie poprzez operacje zaciągania pożyczek na okres dłuższy niż rok, z wyłączeniem kwot przechowywanych na rachunku własnym;
- 16) „finansowanie krótkoterminowe” oznacza finansowanie poprzez operacje zaciągania pożyczek na okres nie dłuższy niż rok, jak również wykorzystanie niezabezpieczonych transakcji rynku pieniężnego oraz zabezpieczonych transakcji rynku pieniężnego.

ROZDZIAŁ 2

OPERACJE ZACIĄGANIA POŻYCZEK, ZARZĄDZANIA DŁUGIEM I UDZIELANIA POŻYCZEK

Sekcja 1

Strategia finansowania

Artykuł 3

Coroczna decyzja w sprawie zaciągania pożyczek, zarządzania długiem i zarządzania płynnością

1. Komisja przyjmuje decyzję w sprawie zaciągania pożyczek, zarządzania długiem i zarządzania płynnością, w której określa się ramy obejmujące określone maksymalne limity operacji zaciągania pożyczek i zarządzania długiem oraz udziela zezwolenia na operacje zarządzania płynnością, które mogą zostać zrealizowane w ciągu roku kalendarzowego („coroczna decyzja w sprawie zaciągania pożyczek”).
2. W corocznej decyzji w sprawie zaciągania pożyczek określa się następujące parametry:
 - a) maksymalną roczną kwotę finansowania długoterminowego w oparciu o wieloletni harmonogram przewidywanych wypłat w ramach programów oraz potrzeb w zakresie refinansowania;
 - b) maksymalną niespłaconą kwotę finansowania krótkoterminowego, w tym w drodze emisji eurobonów;
 - c) maksymalną ostateczną niespłaconą kwotę na jedną emisję odzwierciedlającą ryzyko koncentracji w terminie zapadalności;
 - d) maksymalny średni termin zapadalności finansowania długoterminowego;
 - e) w stosownych przypadkach – maksymalną niespłaconą kwotę emisji własnych, które mogą być przechowywane na rachunku własnym Komisji i udostępnione kontrahentom za pośrednictwem transakcji z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, w celu wsparcia rynku wtórnego unijnych papierów wartościowych lub uruchomienia finansowania krótkoterminowego;
 - f) zezwolenie na operacje zarządzania płynnością poprzez wykorzystanie instrumentów rynku pieniężnego, jak wspomniano w art. 8.
3. Przygotowując coroczną decyzję w sprawie zaciągania pożyczek, uwzględnia się następujące czynniki:
 - a) wymogi wynikające z odnośnych aktów podstawowych, w szczególności aktów podstawowych, o których mowa w art. 220 ust. 1 rozporządzenia finansowego;

- b) zobowiązania płatnicze związane z obsługą długu pozostałego do spłaty oraz ze spłatą kwoty głównej, zgodnie z rocznym programem prac i z uwzględnieniem programowania finansowego;
 - c) zgodność z limitami określonymi w decyzji Rady (UE, Euratom) 2020/2053 ⁽¹³⁾ i, w stosownych przypadkach, w rozporządzeniu Rady (UE, Euratom) 2020/2093 ⁽¹⁴⁾, a także z limitami maksymalnego czasu trwania lub maksymalnego średniego terminu zapadalności określonymi w odnośnym akcie podstawowym. W odniesieniu do NGEU limity te odpowiadają limitom określonym w art. 6 decyzji (UE, Euratom) 2020/2053 w przypadku dodatkowego pułapu zasobów własnych wynoszącego 0,6 punktu procentowego DNB państw członkowskich, a w przypadku planowanej spłaty pożyczek z budżetu Unii – limitowi określone w art. 5 ust. 2 akapit trzeci tej decyzji;
 - d) terminy zapadalności pożyczek określone w umowach pożyczki zawartych między Komisją a krajem będącym beneficjentem;
 - e) wieloletni harmonogram wypłat w ramach odpowiednich programów polityki oraz potrzeb w zakresie refinansowania, z uwzględnieniem aspektów dotyczących podaży i popytu w szerszym ujęciu;
 - f) inne czynniki istotne dla określenia operacji zaciągania pożyczek i zarządzania długiem.
4. Coroczną decyzję w sprawie zaciągania pożyczek przyjmuje się przed rozpoczęciem okresu, którego dotyczy.
5. Coroczną decyzję w sprawie zaciągania pożyczek można zmienić w szczególności w przypadku poważnego ryzyka niedotrzymania maksymalnego średniego terminu zapadalności z powodu niższych niż zakładane emisji kwot finansowania długoterminowego lub w przypadku zmiany co najmniej jednego z czynników, o których mowa w ust. 3.
6. Komisja przekazuje coroczną decyzję w sprawie zaciągania pożyczek Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 4

Plan finansowania

1. W planie finansowania, który obejmuje co do zasady okres sześciu miesięcy, ustala się orientacyjny cel w odniesieniu do środków, które mają zostać pozyskane w drodze operacji zaciągania pożyczek i zarządzane w ramach operacji zarządzania długiem.
2. W planie finansowania wskazuje się planowane operacje zaciągania pożyczek oraz, w zależności od przypadku, operacje zarządzania długiem i zarządzania płynnością, które mają zostać przeprowadzone w ramach zróżnicowanej strategii finansowania. W ramach określonych w corocznej decyzji w sprawie zaciągania pożyczek i z uwzględnieniem czynników, o których mowa w art. 3 ust. 3, oraz warunków finansowych na rynku pierwotnym i wtórnym plan finansowania musi zawierać między innymi następujące parametry finansowania:
- a) maksymalną przewidywaną kwotę finansowania krótko- i długoterminowego w danym okresie;
 - b) ważony maksymalny średni termin zapadalności finansowania długoterminowego, które ma zostać zrealizowane;
 - c) w stosownych przypadkach – maksymalną niespłaconą kwotę emisji własnych, które mogą być przechowywane na rachunku własnym Komisji i udostępnione kontrahentom za pośrednictwem transakcji z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, w celu wsparcia rynku wtórnego unijnych papierów wartościowych lub uruchomienia finansowania krótkoterminowego;

⁽¹³⁾ Decyzja Rady (UE, Euratom) 2020/2053 z dnia 14 grudnia 2020 r. w sprawie systemu zasobów własnych Unii Europejskiej oraz uchylająca decyzję 2014/335/UE, Euratom (Dz.U. L 424 z 15.12.2020, s. 1, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj>).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) 2020/2093 z dnia 17 grudnia 2020 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2021–2027 (Dz.U. L 433I z 22.12.2020, s. 11, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

- d) w stosownych przypadkach – orientacyjną kwotę lub przedział, odzwierciedlające plany finansowania i wypłat w momencie przyjęcia planu finansowania, która to kwota lub który to przedział mają zostać zainwestowane za pośrednictwem instrumentów rynku pieniężnego w całym semestrze finansowania zgodnie z art. 8.

Przy opracowywaniu planu finansowania należy uwzględnić opinię dyrektora ds. ryzyka, o którym mowa w art. 20 ust. 2 lit. a).

3. Plan finansowania przyjmuje się przed rozpoczęciem okresu, którego dotyczy.
4. Plan finansowania może zostać zmieniony w przypadku istotnej zmiany co najmniej jednego z czynników, o których mowa w art. 3 ust. 3.
5. Na podstawie przyjętego planu finansowania Komisja informuje Parlament Europejski i Radę.

Artykuł 5

Informowanie o przewidywanych potrzebach w zakresie wypłat do celów przygotowania i realizacji planu finansowania

1. Plan finansowania sporządza się na podstawie aktualnych informacji przekazywanych Dyrekcji Generalnej ds. Budżetu przez urzędników zatwierdzających program i dotyczących harmonogramu przewidywanych płatności, które to informacje mogą obejmować wieloletnie potrzeby w zakresie wypłat. W zakresie, w jakim to możliwe, przekazywane informacje powinny być dokładne i wiarygodne.
2. Na miesiąc przed przyjęciem planu finansowania urzędnicy zatwierdzający program przedstawiają szczegółową prognozę potrzeb w zakresie wypłat dla odpowiednich programów.
3. W zakresie, w jakim to możliwe, urzędnicy zatwierdzający program dostarczają regularne, dokładne i wiarygodne aktualizacje przekazanych informacji w odniesieniu do prognozowanych wypłat, w tym zmiany harmonogramu zakończenia procedur zatwierdzania płatności.
4. Do celów przekazywania informacji wymaganych na mocy ust. 1–3 niniejszego artykułu urzędnicy zatwierdzający program korzystają z elektronicznego systemu do przekazywania i aktualizowania informacji dotyczących prognozowanych potrzeb w zakresie wypłat, o którym mowa w art. 12 ust. 2 lit. i).

Artykuł 6

Realizacja operacji zaciągania pożyczek, operacji zarządzania długiem i zarządzania płynnością

1. Poszczególne operacje zaciągania pożyczek, zarządzania długiem i zarządzania płynnością przeprowadza się zgodnie z najnowszym mającym zastosowanie zaktualizowanym planem finansowania na dany okres.

Na podstawie aktualizacji przewidzianych w art. 5 ust. 3 dyrektor generalny Dyrekcji Generalnej ds. Budżetu wydaje regularne instrukcje dotyczące kwot, które mają być pozyskiwane w drodze emisji długu i zarządzane za pośrednictwem operacji zarządzania długiem i zarządzania płynnością.

2. Wskazane kwoty pozyskuje się w drodze zastosowania zróżnicowanej strategii finansowania określonej w art. 7, przy czym przestrzegane są parametry planu finansowania wskazane w art. 4 ust. 2.

Operacje zaciągania pożyczek, operacje zarządzania długiem i zarządzania płynnością muszą być zgodne z zasadą należytego zarządzania finansami, która obejmuje odpowiedni podział ról i obowiązków, przepływ informacji i przepływy sprawozdawcze mające zagwarantować niezależny nadzór i rozliczalność, a także legalność i prawidłowość wszystkich transakcji. Operacje te przeprowadza się zgodnie z najlepszymi praktykami rynkowymi i z poszanowaniem konwencji rynkowych.

Artykuł 7

Zróżnicowana strategia finansowania

1. W trakcie realizacji zróżnicowanej strategii finansowania Komisja stosuje, odpowiednio do przypadku, następujące zasady, przy pełnym poszanowaniu zasady należytego zarządzania finansami, w celu pozyczenia wymaganych środków finansowych mających zaspokoić w terminie potrzeby odpowiednich programów w zakresie zwrotnego i bezzwrotnego wsparcia oraz w celu zarządzania powstałym w ten sposób długiem w sposób jak najbardziej efektywny i sprawny, przy jednoczesnym dążeniu do uzyskania najkorzystniejszych warunków finansowych w danej sytuacji rynkowej dla budżetu Unii i krajów będących beneficjentami oraz zabieganiu o regularną obecność na rynku kapitałowym:

- a) operacje zaciągania pożyczek i zarządzania długiem mogą być prowadzone na rynku pierwotnym, na rynku wtórnym i na rynkach pieniężnych;
- b) operacje zaciągania pożyczek organizuje się w formie zestawu indywidualnych pożyczek o różnych terminach zapadalności, od finansowania krótkoterminowego po finansowanie długoterminowe;
- c) operacje zaciągania pożyczek mogą być organizowane w formie koszyka transakcji konsorcjalnych i aukcji, a także emisji niepublicznych, w obu przypadkach w oparciu o usługi instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, które są członkami sieci głównych dealerów ustanowionej na mocy decyzji Komisji (UE, Euratom) 2021/625 ⁽¹⁵⁾;
- d) powstały w ten sposób dług można rolować na potrzeby zarządzania terminami zapadalności;
- e) niedopasowaniu przepływów pieniężnych oraz ryzyku utraty płynności zapobiega się za pomocą środków w postaci operacji zarządzania długiem i zarządzania płynnością;
- f) ryzykiem stopy procentowej i innymi rodzajami ryzyka finansowego można zarządzać za pomocą operacji zarządzania długiem, jak opisano w ust. 2.

2. Jeżeli okaże się to konieczne do zapewnienia lepszego zarządzania ryzykiem stopy procentowej i innymi rodzajami ryzyka finansowego wynikającymi z realizacji zróżnicowanej strategii finansowania, Komisja może wykorzystywać operacje zarządzania długiem, które mogą polegać na wykorzystaniu instrumentów pochodnych, takich jak swapy, do zarządzania ryzykiem stopy procentowej lub innymi rodzajami ryzyka finansowego. W tym celu Komisja może odkupić i utrzymać własne obligacje. W szczególności swapy można wykorzystywać wyłącznie do zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej ponoszonego przez kraje korzystające z pożyczek. Koszty zarządzania ryzykiem związanym z instrumentami pochodnymi ponosi beneficjent operacji zarządzania ryzykiem.

Artykuł 8

Strategia zarządzania płynnością

1. Saldami płynności przekraczającymi ostrożnościowe środki pieniężne, o których mowa w art. 14 ust. 2, można zarządzać za pośrednictwem instrumentów rynku pieniężnego.

2. Instrumenty rynku pieniężnego mogą być realizowane w biurach państw członkowskich ds. zarządzania długiem, w instytucjach ponadnarodowych, krajowych agencjach sektora publicznego, bankach centralnych, instytucjach kredytowych i firmach inwestycyjnych o odpowiedniej zdolności kredytowej oraz u kontrahentów centralnych.

3. Dyrektor generalny Dyrekcji Generalnej ds. Budżetu określa strategię zarządzania płynnością, określając podstawowe parametry zarządzania wspomnianą wyżej nadwyżką salda płynności. Strategia obejmuje następujące elementy:

- a) cele inwestycji;
- b) w stosownych przypadkach – obowiązujące wskaźniki referencyjne;

⁽¹⁵⁾ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2021/625 z dnia 14 kwietnia 2021 r. w sprawie ustanowienia sieci głównych dealerów oraz określenia kryteriów kwalifikowalności dotyczących upoważnień do kierowania i współkierowania transakcjami konsorcjalnymi do celów działań w zakresie zaciągania pożyczek realizowanych przez Komisję w imieniu Unii i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (Dz.U. L 131 z 16.4.2021, s. 170, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2021/625/oj>).

- c) maksymalny czas przechowywania środków pieniężnych i inwestycji;
- d) kryteria kwalifikowalności dotyczące wyboru kontrahentów celem zawarcia transakcji;
- e) kwalifikujące się instrumenty rynku pieniężnego;
- f) wymogi dotyczące kwalifikowalności aktywów, które mogą zostać nabyte lub zaakceptowane jako zabezpieczenie.

4. Na etapie opracowywania strategii zarządzania płynnością lub wprowadzania do niej zmian, uwzględnia się należyte opinie dyrektora ds. ryzyka, o której mowa w art. 20 ust. 2 lit. b). Zasięga się również opinii księgowego Komisji.

SEKCJA 2

Operacje udzielania pożyczek

Artykuł 9

Operacje udzielania pożyczek

Operacje udzielania pożyczek przeprowadza się zgodnie ze szczegółowymi zasadami określonymi w odpowiednim akcie podstawowym, jak również zgodnie z warunkami określonymi w umowach pożyczki zawartych między Komisją a krajem będącym beneficjentem zgodnie z odpowiednim aktem podstawowym.

Artykuł 10

Wpłaty i przyspieszenie spłaty pożyczki

1. Wpłata rat lub transz pożyczki odbywa się w sposób możliwie efektywny i sprawny, z zastrzeżeniem dostępności środków finansowych. Umowy pożyczki zawierają bezwarunkowe i nieodwołalne zobowiązanie kraju będącego beneficjentem do poniesienia wszystkich kosztów związanych z zaciągnięciem pożyczki, w tym kosztów administracyjnych, oraz do spłaty kwoty głównej i odsetek, oraz mogą zezwalać na stosowanie instrumentów pochodnych, w szczególności swapów.

2. W umowach pożyczki na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/241 zamieszcza się klauzulę przyspieszenia spłaty pożyczki, uprawniającą Komisję do zwrócenia się o przedterminową spłatę pożyczki, między innymi zgodnie z art. 22 ust. 5 i art. 24 ust. 9 rozporządzenia (UE) 2021/241, oraz o odzyskanie nierozliczonych płatności zaliczkowych.

Artykuł 11

Koszty pożyczki

1. Wszystkie koszty, w tym koszty związane z zarządzaniem ryzykiem stopy procentowej i innymi rodzajami ryzyka finansowego, poniesione przez Unię w związku z pozyskiwaniem środków na potrzeby pożyczek, ponoszą kraje będące beneficjentami, zgodnie z art. 220 rozporządzenia finansowego i odpowiednimi aktami podstawowymi, i oblicza się je zgodnie z metodyką określoną w decyzji wykonawczej Komisji (UE, Euratom) 2022/2545, uzupełnioną o szczegółowe wytyczne, przy pełnym poszanowaniu zasad przejrzystości i równego traktowania.

2. Wszelkie koszty poniesione przez Unię w związku z instrumentami pochodnymi ponosi kraj będący beneficjentem.

3. Faktury dotyczące tych kosztów są regularnie wystawiane krajowi będącemu beneficjentem.

SEKCJA 3

Wdrażanie i sprawozdawczość

Artykuł 12

Ustanowienie zdolności operacyjnych

1. Wdrożenie operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem i zarządzania płynnością w ramach zróżnicowanej strategii finansowania oraz związanych z nimi operacji udzielania pożyczek obejmuje ustanowienie zdolności operacyjnych i zarządzanie tymi zdolnościami, mające zapewnić, że wprowadzone systemy gwarantują należyte zarządzanie finansami i podlegają solidnemu zarządzaniu ryzykiem oraz dokumentacji procesów i decyzji.
2. Wspomniane zdolności operacyjne obejmują w szczególności co następuje:
 - a) negocjowanie, przegląd i podpisywanie umów z publicznymi lub prywatnymi instytucjami kredytowymi oraz krajowymi lub międzynarodowymi centralnymi depozytami papierów wartościowych, które to umowy są konieczne do zakończenia rozliczenia transakcji;
 - b) przegląd, modyfikację, zmianę, przerebadowanie i sfinalizowanie dokumentacji pożyczkowej, w tym dokumentacji w ramach programu emisji długu;
 - c) ustanowienie ustaleń i zasad dotyczących organizowania aukcji, w tym umów z zewnętrznymi dostawcami systemów oraz stałego nadzoru nad przeprowadzaniem aukcji;
 - d) przeprowadzanie indywidualnych transakcji zaciągania pożyczek w drodze transakcji konsorcjalnych, aukcji i emisji niepublicznych;
 - e) obliczanie – zgodnie z metodyką, która zostanie określona przez Komisję w szczegółowych wytycznych – kosztów poniesionych w kontekście operacji pożyczkowych, jakimi należy obciążyć budżet Unii i kraje będące beneficjentami;
 - f) uzgadnianie zasad oraz negocjowanie, przegląd i podpisywanie umów, w tym umów z kontrahentami i dostawcami systemów obrotu, wymaganych do przeprowadzania następujących transakcji i do korzystania z następujących instrumentów:
 - (i) transakcje z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub transakcje z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu, transakcje zwrotne kupno-sprzedaż lub transakcje zwrotne sprzedaż-kupno oraz inne transakcje powodujące powstanie zobowiązań;
 - (ii) instrumenty pochodne, takie jak swapy, służące zarządzaniu ryzykiem i jego zabezpieczeniu wykorzystywane wyłącznie do celów pożyczek;
 - g) przeprowadzanie transakcji na rynku wtórnym oraz niezabezpieczonych i zabezpieczonych transakcji na rynku pieniężnym, w tym transakcji, o których mowa w lit. f) pkt (i) oraz (ii) powyżej;
 - h) ustanowienie wszelkich zorganizowanych systemów lub procedur niezbędnych do realizacji operacji zarządzania płynnością;
 - i) ustanowienie elektronicznego systemu do przekazywania i aktualizowania informacji dotyczących prognozowanych potrzeb w zakresie wypłat, o którym mowa w art. 5 ust. 4, oraz zarządzanie tym systemem.

Artykuł 13

Sprawozdawczość dotycząca realizacji operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem, zarządzania płynnością i udzielania pożyczek

Dwa razy w roku Komisja sporządza sprawozdanie na temat wszystkich aspektów swojej strategii zaciągania pożyczek, zarządzania długiem i zarządzania płynnością, takich jak podstawa prawna, niespłacone kwoty obligacji i bonów, profil zapadalności, wypłacone dotacje i pożyczki, harmonogram spłaty wypłaconych pożyczek, koszt finansowania oraz kwota, którą Komisja zamierza wyemitować w nadchodzącym półroczu. Sprawozdanie to przedkłada się Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

ROZDZIAŁ 3

RACHUNKOWOŚĆ I KSIĘGOWY*Artykuł 14***Rachunek na potrzeby zarządzania wpływami**

1. Wpływami z tytułu operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem i udzielania pożyczek zarządza się za pośrednictwem rachunku otwartego przez księgowego Komisji. Księgowy przekazuje uprawnienia w zakresie zarządzania tym rachunkiem właściwym służbom Dyrekcji Generalnej ds. Budżetu, które zarządzają nim zgodnie z przepisami, zasadami i procedurami określonymi w niniejszej decyzji.
2. Rachunek prowadzony jest w EBC na podstawie umowy o świadczenie usług agenta skarbowego. Deponuje się na nim specjalne ostrożnościowe środki pieniężne, których wysokość dostosowana jest do kwot przyszłych płatności.
3. Dyrektor generalny Dyrekcji Generalnej ds. Budżetu określa metodologię, zgodnie z którą oblicza się ostrożnościowe środki pieniężne na wyznaczony okres.

*Artykuł 15***Rachunki operacji zarządzania środkami pieniężnymi i zarządzania płynnością**

1. Rachunki wymagane do operacji zarządzania środkami pieniężnymi i zarządzania płynnością zostają otwarte przez księgowego Komisji. Księgowy przekazuje uprawnienia w zakresie zarządzania tym rachunkiem właściwym służbom Dyrekcji Generalnej ds. Budżetu, które zarządzają nim zgodnie z przepisami, zasadami i procedurami określonymi w niniejszej decyzji. Księgowy może określić warunki zarządzania rachunkami, zgodnie z rozporządzeniem finansowym.
2. Do celów zarządzania środkami pieniężnymi przekraczającymi ostrożnościowe środki pieniężne i i do celów operacji zarządzania płynnością rachunki mogą być prowadzone w EBC lub u innego upoważnionego kontrahenta.

*Artykuł 16***Księgowanie operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem, zarządzania płynnością i udzielania pożyczek**

Księgowy odpowiada za zapewnienie odpowiedniego księgowania wszystkich operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem, zarządzania płynnością i udzielania pożyczek zgodnie z unijnymi regułami rachunkowości oraz z tytułem XIII rozporządzenia finansowego.

*Artykuł 17***Sporządzanie sprawozdań finansowych**

1. Księgowy odpowiada za sporządzanie rocznych sprawozdań finansowych dotyczących operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem, zarządzania płynnością i udzielania pożyczek zgodnie z unijnymi regułami rachunkowości i w oparciu o informacje przekazane przez urzędników zatwierdzających program.
2. Te sprawozdania finansowe wchodzą w skład skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego budżetu Unii.

ROZDZIAŁ 4

ZARZĄDZANIE RYZYKIEM I ZGODNOŚĆ Z PRZEPISAMI*Artykuł 18***Rola dyrektora ds. ryzyka w zakresie operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem, zarządzania płynnością i udzielania pożyczek**

1. Należy powołać dyrektora ds. ryzyka w zakresie operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem, zarządzania płynnością i udzielania pożyczek, którego uprawnienia i funkcje określa niniejsza decyzja.
2. Zadaniem dyrektora ds. ryzyka jest zapewnienie, aby systemy, metodyka i procesy stosowane do przeprowadzania operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem, zarządzania płynnością i udzielania pożyczek były projektowane i wdrażane w sposób zapewniający w jak największym stopniu ochronę interesów finansowych Unii oraz należyte zarządzanie finansami w zakresie zaciągania pożyczek, zarządzania długiem, zarządzania płynnością i udzielania pożyczek.
3. Funkcja dyrektora ds. ryzyka pełniona jest niezależnie od funkcji i zadań związanych z planowaniem, wdrażaniem, wykonywaniem i rozliczaniem operacji. Dyrektor ds. ryzyka jest niezależny w wykonywaniu zadań i obowiązków opisanych w niniejszym rozdziale i otrzymuje niezbędne zasoby.
4. Dyrektor ds. ryzyka podlega bezpośrednio członkowi kolegium odpowiedzialnemu za budżet w zakresie obowiązków określonych w niniejszym rozdziale.
5. Pracownik, któremu powierzono funkcję pracownika ds. zgodności z przepisami, podlega bezpośrednio dyrektorowi ds. ryzyka w kwestiach określonych w art. 19 ust. 4.

*Artykuł 19***Ustanowienie polityki wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami**

1. Dyrektor ds. ryzyka opracowuje politykę wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami, w której określa główne rodzaje ryzyka dla interesów finansowych Unii wynikające z realizacji operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem, zarządzania płynnością i udzielania pożyczek. W tym kontekście dyrektor ds. ryzyka bierze pod uwagę zasady dotyczące uznawania i oceny ryzyka, zgodnie z którymi główne rodzaje ryzyka są identyfikowane i na bieżąco oceniane przez skuteczny system kontroli wewnętrznej.
2. Polityka wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami wyznacza strategiczne cele w zakresie ryzyka i zapewnia ogólne ramy wytycznych w zakresie zarządzania ryzykiem mające zastosowanie do operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem, zarządzania płynnością i udzielania pożyczek.
3. Polityka wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami określa wszystkie powiązane rodzaje ryzyka, w tym ryzyko utraty płynności, ryzyko rynkowe, ryzyko finansowania, ryzyko kredytowe, ryzyko kontrahenta i ryzyko operacyjne, wynikające z realizacji operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem, zarządzania płynnością i udzielania pożyczek. Polityka ta określa w odniesieniu do każdego ryzyka: gotowość do podejmowania wysokiego ryzyka, ogólne metody pomiaru ekspozycji na ryzyko, wymogi w zakresie monitorowania i sprawozdawczości, a także mechanizm eskalacji mający zastosowanie w przypadku naruszeń lub braku zgodności z przepisami. Służy ona weryfikacji solidności procedur niezbędnych do zapewnienia prawości, uczciwości i przejrzystości tych operacji oraz odpowiednio ogranicza wszelkie ryzyko finansowe lub operacyjne.

4. Polityka wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami obejmuje następujące zasady i procedury:

- a) zasady i procedury obowiązujące osoby odpowiedzialne za operacyjne wdrażanie i realizację zróżnicowanej strategii finansowania, oraz
- b) zasady i procedury mające na celu zapobieganie praniu pieniędzy, finansowaniu terroryzmu, przeprowadzaniu operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem i udzielania pożyczek przez podmioty zarejestrowane lub mające siedzibę w jurysdykcjach, które znalazły się w wykazie w ramach odnośnej polityki Unii dotyczącej jurysdykcji niechętnych współpracy lub które wskazano jako państwa trzecie wysokiego ryzyka zgodnie z art. 9 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 ⁽¹⁶⁾, lub przez podmioty, które nie przestrzegają skutecznie unijnych lub międzynarodowych norm podatkowych dotyczących przejrzystości i wymiany informacji, naruszeniom systemów sankcji oraz innym istotnym nieprawidłowościom finansowym.

5. Politykę wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami poddaje się przeglądowi co najmniej raz w roku i w razie potrzeby zmienia.

6. Politykę wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami przedkłada do zatwierdzenia członkowi kolegium odpowiedzialnemu za budżet dyrektor ds. ryzyka.

Artykuł 20

Rola dyrektora ds. ryzyka

1. Dyrektor ds. ryzyka monitoruje, czy polityka wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami jest wdrażana w sposób kompleksowy i spójny.

2. W szczególności dyrektor ds. ryzyka wykonuje następujące zadania:

- a) wydaje opinię w sprawie projektu planu finansowania;
- b) wydaje opinię w sprawie projektu strategii zarządzania płynnością;
- c) dokonuje przeglądu – pod kątem spójności z polityką wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami – wewnętrznych zasad i wytycznych wydanych przez dyrektora generalnego Dyrekcji Generalnej ds. Budżetu w celu wykonania niniejszej decyzji, o których zmianę może się zwrócić;
- d) ustanawia solidne procesy identyfikacji, kwantyfikacji i monitorowania ryzyka oraz nadzoruje na bieżąco zgodność z tymi procesami;
- e) ustanawia odpowiednie limity ryzyka w celu zapewnienia, aby ryzyko kredytowe, ryzyko rynkowe i ryzyko płynności podejmowane w ramach operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem i zarządzania płynnością pozostawało zgodne z celami ryzyka i gotowością na ryzyko. Limity ryzyka mogą być indywidualne – ustanowione na poziomie kontrahenta lub na poziomie instrumentu – bądź mogą być ustanowione na poziomie zagregowanych ekspozycji wynikających z operacji zarządzania długiem i zarządzania płynnością;
- f) identyfikuje przypadki potencjalnego naruszenia polityki wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami lub innych wytycznych, strategii i limitów dotyczących ryzyka oraz zaleca ewentualne działania, które należy podjąć w przypadku naruszeń lub braku zgodności z przepisami.

Artykuł 21

Sprawozdawczość dyrektora ds. ryzyka

1. Dyrektor ds. ryzyka składa regularne sprawozdania na temat istotnego ryzyka oraz zgodności z zasadami i procedurami ustanowionymi zgodnie z art. 19 ust. 4 członkowi kolegium odpowiedzialnemu za budżet, komitetowi ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami, dyrektorowi generalnemu Dyrekcji Generalnej ds. Budżetu oraz księgowemu. Dyrektor ds. ryzyka przekazuje również regularnie informacje na temat ryzyka i limitów dotyczących ryzyka osobom odpowiedzialnym za operacyjne wykonanie zróżnicowanej strategii finansowania.

⁽¹⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 73, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2015/849/oj>).

Dyrektor generalny Dyrekcji Generalnej ds. Budżetu bez zbędnej zwłoki podejmuje niezbędne środki w celu zaradzenia przekazanym ustaleniom i udziela dyrektorowi ds. ryzyka wyjaśnień na temat wprowadzonych środków.

Składając sprawozdania członkowi kolegium odpowiedzialnemu za budżet, dyrektor ds. ryzyka może również, w stosownych przypadkach, przekazać mu informacje na temat ustaleń, o których mowa w akapicie drugim, oraz na temat obrad komitetu ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami.

2. Dyrektor ds. ryzyka raz w roku składa Komisji sprawozdanie z wdrażania polityki wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami.

Artykuł 22

Rola komitetu ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami

1. Ustanawia się komitet ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami mający wspierać dyrektora ds. ryzyka w wykonywaniu powierzonych mu obowiązków.
2. Komitet ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami:
 - a) udziela opinii dyrektorowi ds. ryzyka, który ma obowiązek konsultować się z nim w sprawie polityki wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami;
 - b) wspiera dyrektora ds. ryzyka w wykonywaniu zadań, o których mowa w art. 20 ust. 2 lit. a), b), c) i d);
 - c) uczestniczy w ocenie, monitorowaniu i zatwierdzaniu praktyk dotyczących wdrażania polityki wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami, a także praktyk związanych z zarządzaniem ryzykiem w odniesieniu do operacji zaciągania pożyczek, zarządzania długiem i udzielania pożyczek;
 - d) wspiera dyrektora ds. ryzyka w dokonywaniu oceny ekspozycji na pojawiające się ryzyko w związku z operacjami zaciągania pożyczek, zarządzania długiem i udzielania pożyczek oraz jest informowany przez dyrektora ds. ryzyka o przypadkach przekroczenia limitów ustanowionych w celu ograniczenia ryzyka lub przypadkach nieprzestrzegania polityki wysokiego szczebla w zakresie ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami, jak również innych wytycznych, strategii i limitów dotyczących ryzyka.

Artykuł 23

Członkowie i organizacja komitetu ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami

1. W skład komitetu ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami wchodzi: dyrektor ds. ryzyka, księgowy Komisji, pracownik ds. zgodności, dwóch pracowników dyrekcji generalnych, których funkcje wymagają wiedzy w zakresie zarządzania ryzykiem i nadzoru nad rynkami finansowymi, dwóch pracowników Dyrekcji Generalnej ds. Budżetu wyznaczonych przez dyrektora generalnego tej dyrekcji.
2. Dyrektor dyrekcji nadzorującej emisję długu w celu finansowania programów unijnych jest stałym obserwatorem w komitecie ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami, bez prawa głosu.
3. Dyrektorzy generalni dyrekcji generalnych odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem i nadzór nad rynkami finansowymi oraz dyrektor generalny Dyrekcji Generalnej ds. Budżetu wyznaczają członków komitetu ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami. Wyznaczeni członkowie posiadają odpowiednią wiedzę i kompetencje w obszarach istotnych z punktu widzenia prac komitetu ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami, w szczególności w odniesieniu do zarządzania ryzykiem i nadzoru nad rynkami finansowymi.
4. Dyrektor ds. ryzyka wyznacza nie mniej niż dwóch i nie więcej niż trzech ekspertów zewnętrznych, którzy uczestniczą w posiedzeniach komitetu ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami. Eksperti zewnętrzni udzielają opinii i uczestniczą w obradach bez prawa do głosowania w sprawach skierowanych do komitetu.
5. O ile to możliwe, komitet ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami przyjmuje stanowiska na zasadzie konsensusu lub, w przypadku jego braku, zwykłą większością głosów swoich członków. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos dyrektora ds. ryzyka.
6. Komitet ds. ryzyka i zapewnienia zgodności z przepisami przyjmuje swój regulamin wewnętrzny.

ROZDZIAŁ 5

PRZEPISY KOŃCOWE

*Artykuł 24***Uchylenie**

Decyzja wykonawcza (UE, Euratom) 2022/2544 traci moc.

Odesłania do uchylonej decyzji odczytuje się jako odesłania do niniejszej decyzji zgodnie z tabelą korelacji znajdującą się w załączniku.

*Artykuł 25***Wejście w życie**

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia 12 grudnia 2023 r.

W imieniu Komisji
Przewodnicząca
Ursula VON DER LEYEN

ZAŁĄCZNIK

Tabela korelacji	
Decyzja wykonawcza (UE, Euratom) 2022/2544 z dnia 19 grudnia 2022 r.	Niniejsza decyzja
Artykuł 1	Artykuł 1
Artykuł 2	Artykuł 2
Artykuł 3	Artykuł 3
Artykuł 4	Artykuł 4
Artykuł 5	Artykuł 5
Artykuł 6	Artykuł 6
Artykuł 7	Artykuł 7
Artykuł 8	Artykuł 9
Artykuł 9	Artykuł 10
Artykuł 10	Artykuł 11
Artykuł 11	Artykuł 12
Artykuł 12	Artykuł 13
Artykuł 13	Artykuł 14
Artykuł 14	Artykuł 16
Artykuł 15	Artykuł 17
Artykuł 16	Artykuł 18
Artykuł 17	Artykuł 19
Artykuł 18	Artykuł 20
Artykuł 19	Artykuł 21
Artykuł 20	Artykuł 22
Artykuł 21	Artykuł 23